

**О. А. Горбунова, ст. викладач,
А. С. Несен, студент**
*Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
м. Полтава, Україна*

ФІНАНСОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ В КОНТЕКСТІ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ

Активний розвиток технологій поширюється у всіх сферах життя. Фінансовий ринок не став винятком, з'явився новий перспективний напрям – фінансові технології. На сьогоднішній день саме ринок фінансових технологій вважається одним з найбільш активно зростаючих. Поняття фінансових технологій включає в себе велику кількість напрямків: P2P-кредитування, E-wallets, Bitcoins, mPOS-еквайринг, T-commerce, мобільні банки і т. д. З кожним роком число фінансово-технологічних напрямків збільшується, що визначає привабливість даного сектора.

Дослідження у сфері розвитку фінансових технологій проводили такі вітчизняні та зарубіжні вчені як: Васюренко О., Гошал С., Дранове Д., Емері Д., Мертон Р., Мінцберг Г., Соловйов В., Тіс Д., Уайт Л., Федулова Л., Фіннерті Дж. та інші. Результати науковців були спрямовані на вирішення проблем щодо розробки стратегії розвитку фінансових інноваційних технологій. Проте визначення впливу фінансових технологій на різні сфери фінансового ринку України потребують подальшого дослідження.

Фінтех або Фінансові технології – технології, що застосовуються в фінансових службах, або використовуються для того, щоб допомогти компаніям керувати фінансовими аспектами свого бізнесу, включаючи нові програми та додатки, процеси та бізнес-моделі [1]. Після вивчення понад 200 наукових статей, опублікованих за останні сорок років, які посилаються на термін «Фінтех» (англ. Fintech), професор Школи менеджменту Фрібурга (англ. School of Management Fribourg) Патрік Шуфель (англ. Patrick Schueffel) вивів наступне визначення: «Фінтех є новою фінансовою галуззю, яка застосовує технології для поліпшення фінансової діяльності» [2].

Термін фінтех вперше було опубліковано у 80-х роках минулого століття у газеті Sunday Times у статті автора Пітера

Найта з назвою «FinTech». Науковець використав це слово для опису бота, який вніс зміни у його електронну пошту. Після глобальної фінансової кризи 2008 року, компанії у галузі фінтех почали швидко розвиватися і суттєво змінили комерцію, інвестиції, управління активами, страхування та операції з цінними паперами, з'явилися тисячі стартапів, які усвідомлювали, що довіра споживачів фінансових послуг у старому форматі зруйнована і назріла потреба у нових фінансових бізнес-моделях. Саме завдяки фінтеху стало можливо існування криптовалют, таких як біткоїн. Україна сприяє розвитку фінтеху згідно зі Стратегією, затвердженою Нацбанком України у липні 2020 року. За даними дослідження «Український фінтех каталог», яке щорічно проводить Українська асоціація фінтех та інноваційних компаній, в Україні працює понад 100 фінтех компаній. Їх кількість щорічно зростає у півтора рази. Більшість з них далекі від повноцінної реалізації на ринку, однак мають солідну капіталізацію і портфель клієнтів. Розглянемо складові фінансових технологій більш детально.

Управління особистими фінансами. Понад 600 стартапів реалізували свої мобільні та десктопні програми, що дозволяють стежити за рухами особистих коштів, отримувати докладні звіти та припущення про майбутні витрати на основі предикативного аналізу.

Платежі. Цей напрям найближчим часом зможе запропонувати прогресивні підходи до фінансових транзакцій. Важливу роль у розвитку платежів може зіграти технологія блокчейн.

Блокчейн. Технологія розподілених реєстрів активно використовується у фінансових технологіях. Найбільш відомим рішенням у банківських транзакціях є платформа Ripple.

Кредитування. Стартапи у сфері p2p (peer-to-peer) кредитування є одними з найпопулярніших.

B2B фінтех – окремий напрямок фінтеху, що розв'язує проблеми розрахунків і обміну даними в бізнесі. Останнім перспективним трендом цієї діяльності є розробка смартконтрактів на основі блокчейну.

Коллективне фінансування (Краудфандинг). Найбільш популярними майданчиками для отримання венчурного фінансування лишаються Kickstarter і Indiegogo.

Аналіз Великих даних. Вже понад 100 фінтех-стартапів у світі присвячені використанню Big Data у фінансовому секторі.

PerTex – дозволяє швидко та автоматизовано адаптувати бізнес до змін законодавства та умов ринку.

InsureTech – мобільні додатки, взаємодія на рівні інтернету речей, р2р-страхування, автоматизація регресних виплат.

Необанки (банки-челенджери). Рішення у сфері банківського сервісу без відділень.

Криптовалюти. До фінтех-стартапів у сфері криптовалют відносять криптобіржі, обмінники, майнінгові компанії, інвестиційні та ІСО-майданчики.

P2P – грошовий переказ з картки відправника на картку, номер телефону, email або розрахунковий рахунок одержувача. АРІ підтримує перекази по Україні (для переказів з України – закордон необхідно додаткове узгодження з менеджером LiqPay).

Мікрокредитування – один з основних видів мікрофінансування, що полягає у видачі невеликих кредитів людям, які не мають доступу до традиційного банкінгу з різних причин.

Онлайн-банкінг – один із видів дистанційного банківського обслуговування, засобами якого доступ до рахунків та операцій за рахунками забезпечується в будь-який час та з будь-якого комп'ютера через Інтернет.

Критерії класифікації фінансових технологій визначено в табл. 1.

Таблиця 1 – Групування видів ФінТех за обраними критеріями

Китерії	Види ФінТех
<i>1. Спрямування</i>	
Оплата	Платіжні системи, мобільний банкінг, біткоіни, онлайн-банкінг
Обмін	Мобільний банкінг, онлайн-банкінг
Кредит	P2P, мікрокредитування, онлайн-банкінг, краудфандінг
<i>2. Залежність від банку</i>	
Через банк	Онлайн-банкінг, мобільний банкінг, платіжні системи
Без банку	P2P, мікрокредитування, краудфандінг, криптовалюта, платіжні системи
<i>3. Платформа функціонування</i>	
Сайти сервіси	Мікрокредитування, онлайн-банкінг, P2P, платіжні системи, краудфандінг, PerTex, необанк, Big Data
Додатки	Мобільний банкінг, InsurensNech

Критерії	Види ФінТех
<i>4. Функціональність</i>	
Багато функціональні	Криптовалюта, онлайн-банкінг, мобільний банкінг, необанк
Спеціалізовані	Платіжні системи, InsurensNech, P2P, мікрокредитування, краудфандінг

Фінтех-екосистема – це набір інструментів, які фінансова установа надає стороннім бізнес-структурам для створення і розвитку власних інноваційних сервісів. Зокрема екосистема містить процесинговий центр, еквайринг та білінгову систему.

Таким чином, результати проведеного дослідження свідчать, що одними з визначальних чинників розвитку сучасної фінансової системи є впровадження фінансових технологій та діяльність FinTech-фірм. Орієнтація на неохоплені банківськими послугами сегмент та використання сучасних цифрових каналів дасть змогу не тільки швидко збільшити залучення населення до фінансового сектору, але й досить швидко масштабувати бізнес фінтех-компаній в Україні.

Список використаних джерел

1. Що таке фінтех і як він впливає на ваше життя вже сьогодні? [Електронний ресурс] / *Економічна правда*. – URL: <https://www.epravda.com.ua/projects/fintech/2018/12/5/641431/>.
2. Patrick Schueffel (2016). Taming the Beast: A Scientific Definition of Fintech. *Journal of Innovation Management*, 4(2016) 32–54.

О. П. Зубенко, студентка
Науковий керівник: **М. Б. Ріппа**, к. е. н., доцент
Університет державної фіскальної служби України
м. Ірпінь, Україна

ПРОБЛЕМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЗАГАЛЬНОБОВ'ЯЗКОВОГО МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

Основою сучасного існування України є проблема активного залучення та опанування нових механізмів її соціально-економічного розвитку. Один із першочергових завдань соціальної політики держави є охорона здоров'я, тому саме медицина потребує реформування.